

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา :

โครงการวิจัย เรื่อง “บทบาทการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช พิษณุโลก” (The Roles of Teachers in Academic Service to the Society, Buddhachinarat Sangha College, Phitsanulok) เป็นไปตามประกาศของสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ว่าด้วยกรอบแนวคิดการวิจัยประจำปีงบประมาณ 2552 เพื่อส่งเสริมพระพุทธศาสนาและกิจกรรมคณะสงฆ์ และเกิดขึ้นจากแนวความคิดในยุทธศาสตร์การวิจัย และพันธกิจของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในความที่ว่า

“ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม ตามปณิธานการจัดตั้งมหาวิทยาลัย ด้วยการปรับปรุงกิจกรรมต่างๆ ให้ประสานสอดคล้อง เอื้อต่อการส่งเสริม สนับสนุนกิจการคณะสงฆ์ สร้างความรู้ ความเข้าใจหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา สร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่ประชาชน จัดประชุมสัมมนา และฝึกอบรม เพื่อพัฒนาพระสงฆ์และบุคลากรทางศาสนา ให้มีศักยภาพในการธำรงรักษา เผยแผ่หลักคำสอน และเป็นแกนหลักในการพัฒนาจิตใจในวงกว้าง”¹

พันธกิจของมหาวิทยาลัย ขื่อว่าด้วย การทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา บริการวิชาการแก่สังคม เป็นกิจกรรมของปรัญญามหาวิทยาลัยในฐานะที่ว่า “เป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม” ทั้งนี้มุ่งเน้นทฤษฎีและปฏิบัติที่ผ่านการค้นคว้าในรูปแบบการวิจัย ซึ่งปรัญญาดังกล่าวนี้อยู่บนปฐมพจน์ของพระพุทธเจ้าที่ให้อุดมการณ์แก่พระอรหันตสาวก 60 องค์ ไปประกาศศาสนาที่ว่า

¹ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2550-2551), หน้า 3-5.

“ภิกษุทั้งหลาย พวกเธอทั้งหลายจงจาริกไปเพื่อประโยชน์ เพื่อสังคมสงเคราะห์ เพื่อความสุขแก่ชนทั้งหลาย จงแสดงธรรมให้ไพเราะในเบื้องต้น ในท่ามกลาง และในที่สุด พร้อมทั้งอรรถ พญฺชนะ พวกเธอจงประกาศพรหมจรรย์ให้บริสุทธิ์บริบูรณ์สิ้นเชิง”¹

ปรัชญาในการเผยแผ่ธรรมข้างต้นนั้น มีผลให้มีหน่วยงานบริการวิชาการแก่สังคมเกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย รวมทั้งวิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ ห้องเรียนฯ และศูนย์วิทยบริการต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยตั้งสำนักส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม นอกจากนี้ยังมีส่วนธรรมนิเทศ สำนักงานหอสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ภาระงานสอนของอาจารย์โลกปัจจุบันนี้เป็นภาระที่หนัก เพราะต้องศึกษาเรียนรู้เทคโนโลยีเพื่อผลิตสื่อการเรียนการสอน อาจารย์บางท่านแม้เป็นอาจารย์มาแล้ว 20 ปีมีทักษะใช้เฉพาะเครื่องพิมพ์ดีด หรือยกระดับการใช้เครื่องมือขึ้นมาหน่อยก็เป็นเครื่องฉายโอเวอร์เฮด แต่มาถึงปัจจุบันศตวรรษที่ 25 นี้ เครื่องโอเวอร์เฮดก็ซำรุดไปแล้วไม่มีการซื้อทดแทน แต่ทดแทนด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งโปรแกรมช่วยสอนคือเพาเวอร์พอยต์ สามารถพิมพ์ข้อความ เสนอภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวได้ แต่ก็โชคดีที่อาจารย์รุ่นใหม่มีทักษะในด้านนี้อยู่มาก แต่ก็นั่นแหละคือวิชาการที่ต้องค้นคว้าเพื่อให้ทันกับเทคโนโลยีข่าวสารที่รวดเร็วสนองความต้องการผู้เรียนที่ดี ทำให้จิตบริการวิชาการน้อยลง หรือไม่เห็นความสำคัญของการบริการวิชาการก็ได้

ปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงคิดค้นภาระงานด้านการบริการวิชาการตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยขึ้นมาด้วยการจัดกลุ่มเป้าหมายรับบริการวิชาการหรือรับการอบรม โดยเน้นกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ชมรมผู้สูงอายุ นักอ่านรายการธรรมตามหนังสือ นักฟังรายการธรรมะจากสถานีวิทยุ ผลจากการบริการในรูปงานวิจัยนี้ทำให้มีผลได้หลักสูตรบริการในรูปของสื่อการอบรมประจำวิทยาลัยเป็นประโยชน์แก่อาจารย์เจ้าหน้าที่ หรือนิสิตที่จะนำหลักสูตรนี้ไปใช้

ภาระหน้าที่ของอาจารย์นั้น นอกจากสอนหนังสือซึ่งเป็นงานประจำแล้ว ยังมีภาระงานมอบหมายอื่น ๆ อีกมากมายที่ต้องรับผิดชอบ หนึ่งในนั้นคือการภาระงานด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ซึ่งจะทำในรูปแบบเป็นที่ปรึกษางานเขียนวิชาการ ที่ปรึกษาหรือควบคุมวิทยานิพนธ์ และที่ชัดเจนที่สุดคือเป็นวิทยากรอบรมแก่นักศึกษาคณะธรรม จริยธรรม เป็นวิทยากรบรรยายพิเศษในด้านการเขียนเป็นวิทยากรรายการธรรมประจำสถานีวิทยุที่วิทยาลัยของตนตั้งขึ้นมา ประการต่าง ๆ เหล่านี้จะ

¹ วิ.ม. (ไทย) 4/32/40

เสริมสร้างการผลิตตำราวิชาการ สร้างทักษะจนเป็นผู้ชำนาญการโดยประสบการณ์ตรงแก่อาจารย์ได้เป็นอย่างดี

ในส่วนที่เป็นวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราชนั้น มีการะงานด้านการส่งเสริมพระพุทธศาสนา และการบริการวิชาแก่สังคม โดยมีวิทยาการบริการสำหรับค่ายอบรมเยาวชนในโรงเรียน โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน โครงการอบรมธรรมแก่ชุมชน จัดครูสอนศีลธรรมในโรงเรียน ตลอดจนหน่วยงานราชการต่าง ๆ ประการที่สำคัญคือวิทยาลัยสงฆ์ จัดตั้งสถานีวิทย์พระพุทธศาสนา วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช โดยมีการออกรายการธรรมะวันละ 5 ชั่วโมง นอกจากนี้ ยังมีเอกสารทางวิชาการ การผลิตสื่อ (software) การบริการผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต มัลติมีเดีย ซีดีธรรม ดีวีดีธรรม วารสาร หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

จึงสมควรศึกษาติดตามการดำเนินงานดังกล่าวเพื่อให้ผลการดำเนินการนั้นปรากฏออกมาในรูปธรรม นำมาเป็นผลงานของหน่วยงาน และเป็นฐานข้อมูลของวิทยาลัยสงฆ์ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย :

- 1) เพื่อศึกษาระดับบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
- 2) เพื่อศึกษาบทบาทที่สังคมคาดหวังในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช
- 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

1.3 สมมติฐานการวิจัย :

ผู้วิจัยตั้งทฤษฎีและมีสมมติฐานว่า ผู้บริการและผู้รับบริการย่อมมีความคาดหวังต่อกัน โดยที่ผู้ให้บริการย่อมหวังผลเป็นเลิศ โดยมีดัชนีชี้วัดอยู่ที่ผลสะท้อนกลับจากคำชม การยอมรับที่สอดคล้องกับชีวิตจริง เหตุการณ์เป็นจริง ยิ่งไปกว่านั้น ผู้รับบริการได้รับความสบายใจ อันเกิดจากการที่ผู้ฟังนั้นระบายทุกข์ให้ฟังแล้วปรับปรุงแก้ไขจุดนั้น จนถึงกับเลือกที่จะเลิกเล่าเรื่องนั้นไป เมื่อผู้ให้บริการธรรมทางวิทยุ ได้รับจดหมาย หรือโทรศัพท์เข้ามาขอฟังธรรมเรื่องนั้น เรื่องนี้ นี่ก็แสดงว่ามีผู้ติดตามรับฟัง เป็นเครื่องบ่งชี้ว่า ผลการเผยแผ่ธรรมของเราได้ผล นอกจากนี้ผู้รับบริการได้เพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อย ๆ ขยายพื้นที่ออกไปในวงกว้าง

เป็นที่ทราบดีว่า มหาวิทยาลัยสงฆ์นั้น มีพันธกิจอยู่ประเด็นหนึ่ง คือการบริการวิชาการแก่สังคม ก็แสดงว่า อาจารย์นั้นนอกจากภาระงานสอนแล้วยังต้องมีภาระงานมอบหมายนั้นคือ งานบริการวิชาการด้วยการเป็นวิทยากรอบรมคุณธรรม จริยธรรม สอนหนังสือหรืออบรมตามศูนย์ ตามองค์กร หรือเทศน์ตามโอกาสที่มีเจ้าภาพนิมนต์ หรือไม่ก็จัดตั้งศูนย์เผยแผ่ศาสนาขึ้นมา ในเมื่อเปิดการบริการไปแล้วได้ผลตอบรับเป็นอย่างไร สังคมเห็นจริงตามที่อาจารย์เหล่านั้นแสดงบทบาทหรือไม่อย่าง หรือว่ามีอะไรเพิ่มเติมโดยคาดหวังว่าน่าจะเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ในระดับมากน้อยต่างกันอย่างไรในแต่ละคำถามนั้น

1.4 ขอบเขตการวิจัยและกรอบแนวคิด :

1.4.1 ขอบเขตพื้นที่

พื้นที่การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเอาพื้นที่ในเขตจังหวัดพิษณุโลก เป็นพื้นที่ที่วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช หน่วยงานสังกัดของอาจารย์วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราชในการออกบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์

1.4.2 ขอบเขตประชากร

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตประชากรไว้ 4 ด้านตามรายด้านในแบบสอบถาม รวมจำนวนประชากรได้ 1,000 รูป / คน ดังรายละเอียด ดังนี้

- 1) ประชากรในด้านการสร้างแหล่งเรียนรู้ จำนวน 300 รูป/คน
- 2) ประชากรในด้านการแนะแนวอาชีพ จำนวน 200 คน/รูป
- 3) ประชากรในด้านกิจกรรมทางศาสนาเชิงวิชาการ จำนวน 200 รูป/คน
- 4) ประชากรที่รับบริการวิชาการด้านแนะแนวเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 300 รูป/คน

1.4.3 ขอบเขตกลุ่มประชากร

- 1) ผู้มีความคิดเห็นต่อการบริการวิชาการด้านการสร้างแหล่งเรียนรู้ จำนวน 50 รูป/คน
- 2) ผู้มีความคิดเห็นต่อการบริการวิชาการด้านแนะแนวอาชีพ จำนวน 30 คน/รูป
- 3) ผู้มีความคิดเห็นต่อการบริการวิชาการด้านกิจกรรมทางศาสนาเชิงวิชาการ
จำนวน 24 รูป/คน
- 4) ผู้มีความคิดเห็นต่อการบริการวิชาการด้านแนะแนวเศรษฐกิจพอเพียง
จำนวน 24 รูป/คน

1.4.4 ขอบเขตด้านตัวแปร

- 1) ตัวแปรอิสระได้แก่
-ประชากรที่มีสถานภาพเป็นพระสงฆ์ และภิกษุสามเณร

-ประชากรที่มีช่วงอายุ ต่ำกว่า 25 ปี

26 - 29 ปี

30 - 35 ปี

36 – 39 ปี

40 – 45 ปี

46 – 49 ปี และ

50 ปีขึ้นไป

-ประชากรที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าชั้น ม. 6

-สำเร็จการศึกษาชั้น ม. 6

-สำเร็จการศึกษาชั้นอนุปริญญา สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญา และ

-กำลังศึกษาในระดับชั้นอื่น ๆ (ระบุ)

2) ตัวแปรตาม ได้แก่

(1) การบริการวิชาการด้านการสร้างแหล่งเรียนรู้ จำนวน 50 รูป/คน

(2) การบริการวิชาการด้านวิชาชีพ จำนวน 30 คน/รูป

(3) การบริการวิชาการด้านกิจกรรมทางศาสนาเชิงวิชาการ จำนวน 24 รูป/คน

(4) การบริการวิชาการด้านแนะแนวเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 24 รูป/คน

1.4.5 ขอบเขตด้านเวลา

ขอบเขตด้านระยะเวลา เริ่มวันที่ 23 พฤษภาคม 2551 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2551

1.4.6 กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของตัวแปรอิสระเป็นสถานภาพชีวิต ช่วงอายุ และระดับการศึกษา ส่วนตัวแปรตาม กำหนดเอาเนื้อหา 4 ด้าน กล่าวคือ บทบาทด้านการสร้างแหล่งเรียนรู้ ด้านแนะแนวอาชีพ ด้านจัดกิจกรรมทางศาสนาเชิงวิชาการ และด้านแนะแนวตามเศรษฐกิจพอเพียง

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น :

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพโดยมีกลุ่มประชากรอยู่ในจังหวัดพิษณุโลก เป็นกลุ่มผู้รับบริการด้านการสร้างแหล่งเรียนรู้ ด้านบริการวิชาการด้านแนะแนวอาชีพ ด้านการบริการวิชาการกิจกรรมทางศาสนาเชิงวิชาการ และด้านการบริการวิชาการด้านแนะแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1.6 ข้อจำกัดในการวิจัย:

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยทางสังคม เน้นศึกษาเรื่องบทบาทการบริการวิชาการแก่สังคมของ อาจารย์วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช โดยรับฟังความคิดของผู้รับบริการวิชาการจากแบบสอบถามในส่วน ที่ปฏิบัติจริง กับส่วนที่คาดหวัง โดยกำหนดเอาประชากรในเขตจังหวัดพิษณุโลก จากการกำหนด ขอบเขตเนื้อหา 4 ด้าน คือด้านการสร้างแหล่งเรียนรู้ ด้านการแนะแนวอาชีพ ด้านการจัดกิจกรรมทาง ศาสนาเชิงวิชาการ และด้านการแนะแนวตามเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเครื่องมือ เป็นแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนาและคุณภาพ เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์

1.7. นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย :

1.7.1 คำนิยามสามัญ

บทบาท หมายถึง หมายถึง การทำตามบทบาท การทำตามบท โดยปริยาย หมายความว่า การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่นบทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู¹

บทบาทตามที่ ดอยล์ แอน เคราส์ กล่าวว่า บทบาทเป็นสิ่งที่เรารู้สึกได้และสังเกตได้ใน ชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจพิจารณาได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

1. บทบาทที่ถูกคาดหวัง (Prescribed Role) เป็นบทบาทที่เกิดขึ้นจากความคาดหวัง ของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ในขณะที่เป็นประธานกลุ่ม เป็นสมาชิกในกลุ่ม เป็นต้น
2. บทบาทที่รับรู้จากตำแหน่ง (Subjective Role) เป็นบทบาทที่คนรับรู้จากตำแหน่งของ ตนเองในขณะที่ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น เมื่อเป็นหัวหน้า แม่ พ่อ ครู เป็นต้น
3. บทบาทที่คนในสังคมกำหนดขึ้น (Enacted Role) เป็นบทบาทที่บ่งบอกพฤติกรรมอัน แน่ชัดของบุคคล เช่น ผู้หญิงต้องทำอะไรในฐานะแม่บ้าน ตำรวจต้องทำอะไรในฐานะเป็นพิทักษ์สันติ ราษฎร์²

จากนิยามข้างต้นนี้ จะเห็นว่า บทบาท คือภารกิจที่บุคคลนั้นจำเป็นต้องทำ เป็นบทบาทที่ ปฏิบัติจริง และ บทบาท คือความคาดหวัง (Expectation) ที่ใคร ๆ คาดว่า บุคคลในตำแหน่งนั้น ๆ ควร จะกระทำหรือแสดงพฤติกรรมออกมาในสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง บทบาทจะควบคู่กับบุคคลนั้นผู้ ดำรงตำแหน่งอยู่เสมอ นักสังคมวิทยาได้กล่าวถึงบทบาทไว้อย่างสั้นๆ แต่ชัดเจนว่า บทบาท คือ การ

¹ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, กรุงเทพฯ: พิมพ์ที่นานมีบุ๊คส์พับลิชั่นส์ จำกัด, 2542) หน้า 602.

² พระมหาวิ ฐานวโร และคณะ, รายงานงานวิจัยเรื่อง “บทบาทของพุทธศาสนบัตินในจังหวัด พิษณุโลก, (สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มจร.), 2550, หน้า 16.

ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) เช่น มีตำแหน่งเป็นพ่อ บทบาทคือ ต้องเลี้ยงดูลูก เป็นครู บทบาทคือ สอนอบรมนักเรียน เป็นคนไข้ บทบาทคือ ปฏิบัติตามคำสั่งของแพทย์ และกล่าวต่อไปอีกว่า การกำหนดบทบาทจะช่วยให้บุคคลมีพฤติกรรมอย่างมีประสิทธิภาพเพราะบทบาทจะเป็นตัวกำหนดความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของบุคคลนั้น ๆ

1.7.2 คำนิยมเฉพาะ

บทบาท หมายถึง บทในการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช ในการแสดงกิจกรรมด้วยการให้ความรู้ อบรมคุณธรรม จริยธรรมแก่สังคม ที่ดำเนินการโดยอาจารย์ของวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

การบริการวิชาการ หมายถึง การเข้าไปดำเนินการ จัดการ ในการให้ความรู้ความเข้าใจ ด้วยการอบรม การสอน การเทศนาธรรม จัดพิมพ์สิ่งพิมพ์ และการผลิตสื่อธรรม

สังคม หมายถึง กลุ่มประชากรที่เห็นบทบาทที่ปฏิบัติจริงและมีความคาดหวังต่อบทบาทการบริการวิชาการแก่สังคมอาจารย์ 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านการบริการวิชาการการสร้างแหล่งเรียนรู้
- 2) ด้านการบริการวิชาการแนะแนวอาชีพ
- 3) ด้านการบริการวิชาการจัดกิจกรรมทางศาสนาเชิงวิชาการ
- 4) ด้านการบริการวิชาการด้านแนะแนวเศรษฐกิจพอเพียง

อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ประจำการ อาจารย์อัตราจ้าง และอาจารย์พิเศษของวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

บทบาทที่สังคมคาดหวัง เช่นบทบาทด้านการศึกษา จะเห็นได้ว่าสังคมมีความคาดหวังต่อครูอย่างไร มีรายละเอียดต่อไปนี้

- ครูต้องมีคุณภาพและประสิทธิภาพในการประกอบวิชาชีพครู
- ครูควรเป็นผู้นำ ด้านความคิดและความรู้ในชุมชน
- ครูต้องไม่ทำร้ายหรือรังแกผู้เรียน
- ครูต้องเป็นบุคคลที่มีศักดิ์ศรีและเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม

คุณอมรวิรัช นาคทรพรพ ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความหวังต่อครูที่ดีว่า สังคมมีความคาดหวังว่า ครูที่ดีจะมีคุณสมบัติ 4 ประการ ดังนี้คือ

- ชอบเด็ก ชอบการเป็นครูผู้ “เบิกทางแห่งปัญญา” ให้เด็ก เห็นเด็กเหมือนลูกหลาน ห่มเทเวลาและให้ความช่วยเหลือ
- ชอบทำทนาย กระตุ้นให้เด็กแก้ปัญหา ขบคิด หาข้อมูลด้วยตนเอง ทำทนายคดีปัญหาเด็ก
- ชอบเป็นนักเรียนเสียเอง ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ใฝ่หาข้อมูลใหม่ๆ มาประดับภูมิปัญญา

• ชอบชุมชน ชอบการพบปะชุมชน มีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้าใจชีวิตชุมชน และนำพลังชุมชนมาเป็นประโยชน์กับการเรียนรู้ของเด็กนอกจากนี้สังคมคาดหวังว่าครูในอนาคตจะเป็น

ในขณะเดียวกัน สังคมก็ย่อมมีความคาดหวังในสาระการศึกษา ซึ่งจะมุ่งมองมาที่ครูที่ถือว่าเป็นบุคลากรสำคัญในการจัดการศึกษา สังคมจะถือว่าครู จะต้องรับผิดชอบต่อสาระการศึกษา ถ้าสาระการศึกษาไม่เป็นที่น่าพอใจ สังคมมักจะโทษ ครู ดังนั้น ความคาดหวังเกี่ยวกับสาระการศึกษาจึงจะมีผลกระทบต่อวิชาชีพครู พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงได้บรรจุสาระเกี่ยวกับผลการศึกษหลายประการ หนึ่งในนั้นคือมาตรา 6 ความว่า การศึกษาต้องพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข¹

1.8. ประโยชน์ที่จะได้งานวิจัย :

- 1.8.1 ได้รู้บทบาทที่ปฏิบัติแท้จริงในการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์
- 1.8.2 ได้รู้การคาดหวังของสังคมต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์
- 1.8.3 ได้รู้ปัญหาและอุปสรรคในการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์
- 1.8.4 โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัยได้รับการอบรมคุณธรรม จริยธรรม
- 1.8.5 อาจารย์ของวิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราชมีทักษะในการบริการวิชาการ
- 1.8.6 วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราชมีหลักสูตรอบรมศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม
- 1.8.7 หน่วยงานการศึกษา หน่วยงานของรัฐและเอกชนมีข้อมูลหลักสูตรอบรมคุณธรรม จริยธรรมที่เกิดจากการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

¹ พระครูสิริรัตนานันท์และคณะ, รายงานวิจัย เรื่อง “ความคาดหวังของอาจารย์และนิสิตต่อการเรียนการสอนรายวิชา ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่, (วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช), 2552, หน้า 23-4.